

แนวทางการจัดการชั้นเรียนตามหลักสัปปายะ 4 ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง

Guidelines for Classroom Management in Accordance with the 4
Sappapaya Principles of Teachers under the office of Ang thong
Secondary Educational Service Area

โซ่ทอง สระบัวทอง

Zothong Srabuathong

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการจัดการชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง 2) ศึกษาแนวทางการจัดการชั้นเรียนตามหลักสัปปายะ 4 ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง และ 3) เสนอแนวทางการจัดการชั้นเรียนตามหลักสัปปายะ 4 ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยมีระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการศึกษเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบศึกษาเอกสาร แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง จำนวน 260 คน โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเอกสารการวิเคราะห์เนื้อหา และการวิเคราะห์ทางสถิติ คือ หาค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า :

1. สภาพปัญหาการจัดการชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การกำหนดกฎระเบียบและแนวปฏิบัติในชั้นเรียน การสร้างวินัยเชิงบวก การสร้างแรงจูงใจและปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก และทักษะด้านการวินิจฉัย ด้านการตัดสินใจ ด้านการบริหารเวลา ด้านการเลือกกลยุทธ์การสอนของครูผู้สอน และด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ตามลำดับ

2. การศึกษาแนวทางการจัดการชั้นเรียนตามหลักสัปปายะ 4 ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง พบว่า ประกอบด้วยด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านการกำหนดกฎระเบียบและแนวปฏิบัติในชั้นเรียนด้านการสร้างแรงจูงใจและปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ด้านการสร้างวินัยเชิงบวก ด้านการเลือกกลยุทธ์การสอนของครูผู้สอน ด้านการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก

3. แนวทางการจัดการชั้นเรียนตามหลักสัปปายะ 4 ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทองพบว่า ด้านอวาสสัปปายะ มีการจัดชั้นเรียนมีความปลอดภัย จัดชั้น

เรียนให้มีบรรยากาศดีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม สะอาดและมีความสวยงามอีกทั้งมีพื้นที่ส่วนตัว ด้านอาหารสัปปายะ มีการร้านค้าสวัสดิการผู้ประกอบการมีความยุติธรรมในการขายสินค้าให้นักเรียน ด้านบุคคลสัปปายะ มีการจัดให้ครูส่งเสริมนักเรียน ได้แสดงความสามารถนำผลงานนักเรียนเสนอไว้ที่ห้องเรียน หรือป้ายประชาสัมพันธ์ ประกาศนียบัตรมอบรางวัลผู้ที่มีผลงานโดดเด่น และด้านธรรมสัปปายะมีการจัดให้ครูถ่ายทอดการเรียนการสอน ปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรม

คำสำคัญ: แนวทางการจัดการชั้นเรียน, หลักสัปปายะ 4

Abstract

The objectives of this research are: 1) to study the classroom management of teachers under Ang Thong Secondary Educational Service Area 5, 2) to study guidelines in classroom management according to the four principles of Sappaya of teachers under Ang Thong Secondary Educational Service Area 5, and 3) to propose the guidelines of classroom management according to the four principles of Sappaya of teachers under Ang Thong Secondary Educational Service Area 5. The mixed research methodology was used in the study. The qualitative data were collected from documents and in-depth interviews with 5 school administrators through interview form, and then analyzed by content analysis. The questionnaires were used for quantitative data collecting from 260 samples working under Ang Thong Secondary Educational Service Area 5. The samples were obtained by simple random sampling. The data were analyzed by percentage, frequency, mean and standard deviation.

The results of the study were found that:

1. The state of classroom management of teachers under Ang Thong Secondary Educational Service Area 5 in overall was at a high level. When considering in each aspect with descending order, the highest level was on setting up rules and regulations for the classroom, followed by positive discipline building, building motivation and reducing students' undesirable behaviors, building positive relationship and analytical thinking skills, decision making, time management, teaching strategies of teachers, and building classroom atmosphere and environment suitable to learning respectively.

2. The guidelines in classroom management according to the four principles of Sappaya of teachers under Ang Thong Secondary Educational Service Area 5 consist of building classroom atmosphere and environment suitable to learning, setting up classroom rules and regulations, building motivation and reducing students' undesirable behaviors, building positive discipline, choosing teaching strategies of teachers, and building positive relationship.

3. The guidelines of classroom management according to the four principles of Sappaya of teachers under Ang Thong Secondary Educational Service Area 5 are as follows: In Avasa Sappaya, the classroom management is focused on safety, suitable a atmosphere

and environment, cleanliness, beauty and personal space. In Ahara Sappaya, the price of food and merchandises in shops and the welfare shop is reasonable. In Puggala Sappaya, students are encouraged and supported to express their ability and their achievements are shown on the school bill-board, classroom board or in public. In Dhamma Sappaya, teaching and learning techniques and cultivating morals and ethics are arranged for students.

Key words: Guidelines for Classroom Management, The 4 Sappapaya

บทนำ

ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ให้มีความเจริญก้าวหน้า เป็นที่ยอมรับกันว่าการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ ความสามารถ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศนั้น คือ การศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ระบุว่า การศึกษาเพื่อสร้างคน และพลเมืองของชาติ ให้มีคุณภาพตามนโยบายของการศึกษา แห่งชาติ 2542 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 7) และสิทธิทางการศึกษาของประชาชน การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาตนเองให้ดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคลากรหลักที่สำคัญต่อการบริหารและจัดการศึกษาโดยการอำนวยความสะดวก ประสานการจัดการศึกษากับบุคลากร ประชาชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาตลอดทั้งหน่วยงานองค์กรสถาบันอื่น ฯลฯ เพื่อให้การศึกษาบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ใน การนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องปรับเปลี่ยน วัฒนธรรมการบริหารให้สอดคล้องกับการปฏิรูป การศึกษาที่พึงประสงค์ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องมีความรู้ จริยธรรม ในการบริหารจัดการและความรู้ ความเข้าใจในแนวทางการบริหาร และจัดการศึกษา นั้น คือผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องเป็นบุคคลที่ เรียกว่า มืออาชีพ

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์คือการแสดงออกของผู้นำที่ตอบสนองความต้องการของบุคลากร ในด้าน ความสามารถในการนำความสร้างสรรค์และกระตุ้นให้เกิดความสร้างสรรค์ ผู้นำเชิงสร้างสรรค์คือการ แสดงออกซึ่งการเป็นผู้เรียนรู้ ตลอดเวลา มีทัศนคติในเชิงบวกต่อโลก และต่อชีวิตเชื่อมั่นในคุณค่า และ ศักยภาพของตนเอง และผู้อื่นที่พร้อมจะก้าวข้ามอุปสรรคไปด้วยกันมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่แสดงถึง ความยืดหยุ่น ทางความคิด และการกระทำรวมทั้งเป็นผู้ที่มีความสมดุลในชีวิตที่รู้จักพัฒนาดตนเองเสมอ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจอารมณ์ และจิตวิญญาณ (เนเรศ บุญช่วย, 2555, บทคัดย่อ) โรงเรียนที่ประสบ ความสำเร็จนั้นจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายด้านประกอบเข้าด้วยกัน โดยโรงเรียนที่จะประสบผลสำเร็จได้ นั้น โรงเรียนจะต้องติดตามความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเข้ามามีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนอย่าง ใกล้ชิด เช่น ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจวิวัฒนาการด้านเทคโนโลยีตลอดจนการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ของจำนวนนักเรียน สิ่งเหล่านี้ โรงเรียนจะต้องรับเอามา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการทำโรงเรียนให้ประสบ ความสำเร็จ โดยผู้ที่มีความสำคัญมากที่สุดในการทำโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ คือผู้บริหาร เนื่องจาก ผู้บริหาร สถานศึกษาเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนา ปรับปรุงโรงเรียนเป็นผู้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ ความสำเร็จของโรงเรียน

เนื่องจากภาวะผู้นำมีความเกี่ยวข้อง และส่งผลโดยตรง ต่อการปฏิบัติงานร่วมกันของบุคคล ดังนั้น ผู้บริหารของทุกหน่วยงานจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับภาวะผู้นำของตนเอง ผู้บริหารจำเป็นต้องได้รับ การพัฒนา ด้านทักษะ ความรู้ ความเข้าใจ ในหลักการต่าง ๆ ข้างต้น เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้

อย่างมีประสิทธิภาพ และในภาวะเช่นนี้ สมรรถนะของผู้นำที่เรียกว่า “ผู้นำเชิงสร้างสรรค์” จึงเป็นสิ่งที่ยังจำเป็นยิ่ง ที่จะทำให้อุดหนุน และได้รับชัยชนะเหนือสภาพแวดล้อมที่ปรับเปลี่ยนอย่างรุนแรงดังกล่าว สามารถตอบสนองต่อความคาดหวังความต้องการของบุคคล และสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมได้อย่างเหมาะสม การบริหารงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองได้ให้ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาว่า เป็นผู้มีความสำคัญในการบริหารในสถานศึกษา และเป็นผู้กำหนดนโยบาย กำหนดจุดหมาย วางแผน กำหนดเป้าหมาย ตลอดจนวิธีดำเนินงาน ของโรงเรียนเพื่อให้การบริหารโรงเรียนบรรลุ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบายรัฐที่กำหนด ไว้และจะต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพทางการศึกษา ให้สูงขึ้น อย่างไรก็ตาม จากการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่ายังมีปัญหาบางประการเกี่ยวกับผู้บริหาร สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองอาทิเช่น การสร้าง ทีมงานที่มีประสิทธิภาพ การรู้จักแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ความเป็นผู้รับผิดชอบอย่างแท้จริง การพัฒนาตนเองให้ปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์และการมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน ทำให้การบริหารงาน ในสถานศึกษาเกิดความขัดแย้ง การทำงานมีอุปสรรค การแก้ไขปัญหายุ่งยากซับซ้อนล่าช้า บุคลากรขาดขวัญกำลังใจ และกลัวการเปลี่ยนแปลงไม่ยอมรับสิ่งใหม่ ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อพัฒนา คุณภาพการจัดการศึกษาโดยภาพรวมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อันสืบเนื่องมาจาก การขาดภาวะผู้นำดังกล่าว จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารตามหลักสัปปายะ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอวิเศษชัยชาญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองเพื่อทำให้ทราบข้อมูลของสภาพปัจจุบันภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของโรงเรียนในอำเภอวิเศษชัยชาญเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับการบริหาร โรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง
2. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการชั้นเรียนตามหลักสัปปายะ 4 ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง
3. เพื่อเสนอแนวทางการจัดการชั้นเรียนตามหลักสัปปายะ 4 ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการชั้นเรียนตามหลักสัปปายะ 4 ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง รูปแบบที่ใช้ในการวิจัยเป็นการวิจัยและพัฒนา ใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบผสมวิธี (Mixed Method) ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยทั้งหมด 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาการจัดการชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง มี 2 ขั้นตอน คือ

1. ศึกษาจากเอกสารเกี่ยวกับการจัดชั้นเรียน หลักสัปปายะ 4 และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษาจากการแจกแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสารเกี่ยวกับการจัดชั้นเรียน หลักสัปปายะ 4 และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิธีดำเนินการวิจัย : ศึกษาสภาพการจัดการชั้นเรียนของครู, ความหมาย หลักสัปปายะ 4, และศึกษาข้อมูลของสถานศึกษา

แหล่งข้อมูล : จากหนังสือ, ตำรา, บทความ, งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง, เว็บไซต์

เครื่องมือ : แบบการศึกษาเอกสาร (Document Study)

การวิเคราะห์ข้อมูล : การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลลัพธ์ที่ได้ : สภาพการจัดการชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง และกรอบแนวคิดในการวิจัย

2. ศึกษาจากการแจกแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง

วิธีดำเนินการวิจัย : แจกแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง

แหล่งข้อมูล : กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู จำนวน 260 คน โดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ

เครื่องมือ : แบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล : แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์โดยใช้ ค่าร้อยละ

(Percentage) และค่าความถี่ (Frequency Distribution)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์โดยใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน (Standard Deviation) ตอนที่ 3 วิเคราะห์เนื้อหา

(Content Analysis)

ผลลัพธ์ที่ได้ : สภาพปัญหาการจัดการชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาการจัดการชั้นเรียนตามหลักสัปปายะ 4 ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง มีขั้นตอน ดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย : ศึกษาแนวทางการจัดการชั้นเรียนตามหลักสัปปายะ 4 ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง

แหล่งข้อมูล : ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยใช้เทคนิคการเลือกแบบเจาะจง กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือก

เครื่องมือ : แบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล : วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลลัพธ์ที่ได้ : แนวทางการจัดการชั้นเรียนตามหลักสัปปายะ 4 ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง

ขั้นตอนที่ 3 นำเสนอแนวทางการจัดการชั้นเรียนตามหลักสัปปายะ 4 ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง โดยการปรับปรุง แก้ไข และนำเสนอโดยมีรายละเอียด ดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย : ปรับปรุงแก้ไข และนำเสนอแนวทางฯ

แหล่งข้อมูล : 1) อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก 2) อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม 3) ผู้วิจัย

เครื่องมือ : แบบศึกษาเอกสาร (Document Study)

การวิเคราะห์ : วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลลัพธ์ที่ได้ : แนวทางการจัดการชั้นเรียนตามหลักสัปปายะ 4 ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล “แนวทางการจัดการชั้นเรียนตามหลักสัปปายะ 4 ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง” มีดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับศึกษาการจัดการชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง

สภาพปัญหาการจัดการชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การกำหนดกฎระเบียบและแนวปฏิบัติในชั้นเรียน การสร้างวินัยเชิงบวก การสร้างแรงจูงใจและปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก และทักษะด้านการวินิจฉัย ด้านการตัดสินใจ ด้านการบริหารเวลา ด้านการเลือกกลยุทธ์การสอนของครูผู้สอน และด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ตามลำดับ

1. ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับแต่ละข้อจากมากไปหาน้อย ได้แก่ อันดับที่ 1. มีที่จัดแสดงผลงานนักเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดชั้นเรียนมากที่สุด อันดับที่ 2. มีสื่ออุปกรณ์ เพียงพอ และอันดับที่ 3. มีการจัดเก็บสิ่งในห้องต้องดูความเหมาะสม เช่น เคลื่อนที่ได้ เคลื่อนที่ไม่ได้ ตามลำดับ ส่วนลำดับที่มีสภาพปัญหาต่ำที่สุด 3 ลำดับโดยเรียงจากน้อยไปหามาก ได้แก่ อันดับที่ 12. มีสัญลักษณ์แสดงตัวตนอย่างชัดเจน อันดับที่ 11. มีการจัดชั้นเรียนให้มีบรรยากาศดี และอันดับที่ 10. มีการจัดชั้นเรียนมีความปลอดภัย ตามลำดับ

2. ด้านการกำหนดกฎระเบียบและแนวปฏิบัติในชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับแต่ละข้อจากมากไปหาน้อย ได้แก่ อันดับที่ 1. มีการเขียนข้อความกฎระเบียบด้วยข้อความกระชับ เข้าใจง่าย และตีประกาศแจ้งให้นักเรียนทราบ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดชั้นเรียนมากที่สุด อันดับที่ 2. มีการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกกฎระเบียบ อยู่ในระดับมากที่สุด และอันดับที่ 3. ครูปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามกฎระเบียบ อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ ส่วนลำดับที่มีสภาพปัญหาต่ำที่สุด 3 ลำดับ โดยเรียงจากน้อยไปหามาก ได้แก่ อันดับที่ 12. มีการกำหนดพฤติกรรมที่คาดหวังที่เกิดขึ้นกับนักเรียนให้ชัดเจน อยู่ในระดับมาก อันดับที่ 11. มีการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงกฎระเบียบกติกาของห้อง อยู่ในระดับมาก และอันดับที่ 10. มีการแจ้งข้อกำหนดสำคัญ และสิ่งที่ต้องปฏิบัติให้นักเรียนทราบ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

3. ด้านการสร้างแรงจูงใจและปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับแต่ละข้อจากมากไปหาน้อย ได้แก่ อันดับที่ 1. มีการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมอย่างเป็นระบบ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดชั้นเรียนมากที่สุด

อันดับที่ 2 มีการปรับสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้เหมาะสมในการสร้างแรงจูงใจ อยู่ในระดับมากที่สุด และอันดับที่ 3 ครูใช้การสื่อสารที่เป็นมิตร อยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ ส่วนลำดับที่มีสภาพปัญหาต่ำที่สุด 3 ลำดับ โดยเรียงจากน้อยไปหามาก ได้แก่ อันดับที่ 15 มีการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนเป็นรายบุคคล และบันทึกพฤติกรรมใดที่ต้องการพัฒนา อยู่ในระดับมาก อันดับที่ 14 มีการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับความพยายาม อยู่ในระดับมาก และอันดับ 13 ครูบอกเล่าประสบการณ์ของตนเองในการเรียนสิ่งที่ตนสอน อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

4. ด้านการสร้างวินัยเชิงบวก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับแต่ละข้อจากมากไปหาน้อย ได้แก่ อันดับที่ 1 มีการกระตุ้นให้ผู้เรียนเชื่ออำนาจภายในตนเอง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดชั้นเรียนมากที่สุด อันดับที่ 2 ครูนับถือตนเองเพื่อให้นักเรียนนับถือครูด้วย อยู่ในระดับมากที่สุด และอันดับที่ 3 มีการฝึกให้ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นที่แตกต่างระหว่างบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ ส่วนลำดับที่มีสภาพปัญหาต่ำที่สุด 3 ลำดับ โดยเรียงจากน้อยไปหามาก ได้แก่ อันดับที่ 11 มีการกำหนดพฤติกรรมที่คาดหวังอย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก อันดับที่ 10 มีการสอนหรือทำกิจกรรมเชิงบวก อยู่ในระดับมาก และอันดับ 9 มีการป้องกันยับยั้งปัญหา อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

5. ด้านการเลือกกลยุทธ์การสอนของครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับแต่ละข้อจากมากไปหาน้อย ได้แก่ อันดับที่ 1 มีการดำเนินการสอนอย่างต่อเนื่อง แต่ละกิจกรรม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดชั้นเรียนมากที่สุด อันดับที่ 2 มีการกำหนดภาระงานอย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด และอันดับที่ 3 มีการเลือกเทคนิคและวิธีการสอนที่หลากหลาย อยู่ในระดับมากตามลำดับ ส่วนลำดับที่มีสภาพปัญหาต่ำที่สุด 3 ลำดับ โดยเรียงจากน้อยไปหามาก ได้แก่ อันดับที่ 17 มีการฝึกให้นักเรียนกำหนดเป้าหมายระยะสั้น อยู่ในระดับมาก อันดับที่ 16 มีการให้แบบอย่างในการเรียนที่ดี อยู่ในระดับมาก และอันดับ 15 มีการใช้เทคนิคการถามตอบกระตุ้นให้นักเรียนตื่นตัวตลอดเวลา อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

6. ด้านการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับแต่ละข้อจากมากไปหาน้อย ได้แก่ อันดับที่ 1 ครูตั้งใจสอน เอาใจใส่ ดูแลนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด อันดับที่ 2 ครูมีการสัมผัสคู่สนทนาอย่างเหมาะสม ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้คำแนะนำแทนการควบคุมชั้นเรียน และอันดับที่ 3 มีเทคนิคการสอนที่ดี มีจิตวิทยาการสอน เช่น เล่าเรื่อง สนุกสนานสลับการสอน อยู่ในระดับมากตามลำดับ ส่วนลำดับที่มีสภาพปัญหาต่ำที่สุด 3 ลำดับ โดยเรียงจากน้อยไปหามาก ได้แก่ อันดับที่ 13 ครูมีความมั่นใจในตนเอง ความภูมิใจตนเอง กล้าแสดงออกและถ่ายทอดไปสู่นักเรียน อยู่ในระดับมาก อันดับที่ 12 ครูมีการสบตา มีสีหน้าที่เหมาะสม เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของลูก และอันดับที่ 11 ครูแสดงความรัก เมตตา เอื้อเฟื้อ มีเหตุผล อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2. แนวทางการจัดการชั้นเรียนตามหลักสัปปายะ 4 ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง

สรุปผลการวิจัยพบว่า แนวทางการจัดการชั้นเรียนตามหลักสัปปายะ 4 ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านการกำหนดกฎระเบียบและแนวปฏิบัติในชั้นเรียนด้านการสร้างแรงจูงใจ

และปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ด้านการสร้างวินัยเชิงบวก ด้านการเลือกกลยุทธ์การสอนของครูผู้สอน ด้านการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก ดังนี้

แนวทางการจัดชั้นเรียนด้านอาวาสสัปปายะ สัมพันธ์กับการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ จากการสัมภาษณ์ ดังนี้ การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ 1) มีการจัดชั้นเรียนมีความปลอดภัย จัดชั้นเรียนให้มีบรรยากาศดีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม สะอาดและมีความสวยงามอีกทั้งมีพื้นที่ส่วนตัว 2) ความปลอดภัยในโรงเรียนเป็นเรื่องที่จำเป็นเป็นอย่างยิ่ง โรงเรียนจะต้องมีเครื่องดับเพลิง ท่อน้ำต้องปิด การใช้อุปกรณ์ต้องเก็บให้เป็นที่ การขึ้นลงบันไดชิดซ้าย หรือขวาด้านใดด้านหนึ่ง มีการซ้อมกิจกรรมที่อาจเกิดขึ้นในสถานศึกษา เช่น การซ้อมหนีไฟไหม้ 3) แนวทางการจัดห้องเรียน ดังนี้ 3.1) สำรวจสถานที่ที่เป็นจุดที่เป็นจุดเสี่ยง เช่น ปรับปรุงความไม่มี ประสิทธิภาพ ของอาคาร สถานที่บริเวณทั่วไป เพื่อไม่ให้มีจุดเสี่ยงอันตราย เช่น ทางขึ้น-ลงบันได บ่อน้ำ ไฟฟ้า 2.2) มีการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เกิดความมั่นคง เช่น อาคารห้องน้ำ ห้องเรียนห้องปฏิบัติการต่าง ๆ 3.3) มีการซ่อมแซมเปลี่ยนสายไฟฟ้าที่ชำรุด 3.4) มีการซ่อมสถานการณ์จำลอง เช่น การอพยพหนีไฟ หรือการเกิดภัยธรรมชาติ 3.5) มีการจัดให้มีถังดับเพลิงที่ใช้งานได้จริง 3.6) จัดทำคู่มือ เผยแพร่ไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียน

แนวทางการจัดชั้นเรียนด้านอาหารสัปปายะ สัมพันธ์กับการกำหนดกฎระเบียบและแนวปฏิบัติในชั้นเรียน จากการสัมภาษณ์ ดังนี้ การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ 1) ร้านค้าสวัสดิการผู้ประกอบการมีความยุติธรรมในการขายสินค้าให้นักเรียน 2) มีการจัดโรงอาหารสะอาด อาหารสะอาด มีน้ำดื่มสะอาด โต๊ะ เก้าอี้ ที่นั่งเพียงพอและแสงสว่างเพียงพอ 3) มีการจัดอาหารให้อย่างสะอาดและถูกหลักอนามัย ได้สารอาหารอย่างครบถ้วน 4) จัดโต๊ะเก้าอี้โดยเว้นระยะห่างเพื่อป้องกันโรคโควิด และอื่น ๆ ถ้าจำเป็นต้องนั่งที่โต๊ะเดียวกันจะมีฉากพลาสติกกั้นไว้ เพื่อป้องกันเชื้อโรคที่จะมาทางอากาศ

แนวทางการจัดชั้นเรียนด้านบุคคลสัปปายะ สัมพันธ์กับการกำหนดกฎระเบียบและแนวปฏิบัติในชั้นเรียน จากการสัมภาษณ์ ดังนี้

การสร้างแรงจูงใจและปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน 1) ส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้แสดงความสามารถผลงานนักเรียนเสนอไว้ที่ห้องเรียนหรือป้ายประชาสัมพันธ์ ประกาศหน้าเสาธงมอบรางวัลผู้ที่มีผลงานโดดเด่น 2) ครูใช้การสื่อสารที่เป็นมิตรแก่นักเรียน ให้นักเรียนรู้สึกเป็นกันเอง และมีการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของผู้เรียน

การเลือกกลยุทธ์การสอนของครูผู้สอน 1) ครูแต่ละคนนำเสนอเทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิธีการสอน 2) ลดบทบาทครูให้เป็นผู้อำนวยความสะดวก ผู้ช่วยในการทำกิจกรรมแทนผู้สอน 3) ใช้เทคนิคการถามตอบกระตุ้นให้นักเรียนตื่นตัวตลอดเวลาโดยการให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ

การสร้างวินัยเชิงบวก 1) หลักการเบี่ยงเบนพฤติกรรม เช่น เด็กเคาะโต๊ะก็ให้เด็กทำอย่างอื่นที่ไม่สามารถเคาะโต๊ะเรียนได้ ไม่ควรใช้คำว่าหยุด 2) หลักการให้ทางเลือกเชิงบวกไม่มีใครชอบให้ใครมาสั่งหรือบังคับโดยให้ทางเลือก 2 ทาง ซึ่งจะทำให้เด็กคิดเป็นและเป็นการฝึกทักษะให้เด็กนักเรียนกล้าตัดสินใจ มีความคิดยืดหยุ่น ใช้ชีวิตกับสิ่งที่อยู่ได้ และใช้สถานการณ์ให้นักเรียนชอบในสิ่งที่ตนเองเลือก

แนวทางการจัดชั้นเรียนด้านธรรมสัปปายะ สัมพันธ์กับการกำหนดกฎระเบียบและแนวปฏิบัติในชั้นเรียน จากการสัมภาษณ์ ดังนี้

การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ 1) ครูถ่ายทอดการเรียนการสอน ปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรม 2) โรงเรียนส่งเสริมสิ่งแวดล้อมมีครูที่เกี่ยวข้องไปจัดนิทรรศการ 3) จัดชั้นเรียนให้มีบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม สะอาดและมีความสวยงามอีกทั้งมีพื้นที่ส่วนตัว 4) มีที่จัดแสดงผลงานนักเรียน มุมส่งเสริมการเรียนรู้ มีสื่อ อุปกรณ์ เพียงพอ มีการจัดเก็บสิ่งในห้องต้องดูความเหมาะสม เช่น เคลื่อนที่ได้ เคลื่อนที่ไม่ได้ 5) เขียนข้อความกฎระเบียบด้วยข้อความกระชับ เข้าใจง่าย และติดประกาศแจ้งให้นักเรียนครูท่านอื่น และผู้ปกครองได้รับทราบ

การกำหนดกฎระเบียบและแนวปฏิบัติในชั้นเรียน 1) กำหนดกฎระเบียบ กติกา และวิธีปฏิบัติในชั้นเรียนที่เหมาะสมและชัดเจน และทำความเข้าใจกับนักเรียนทุกคนให้เข้าใจ 2) เขียนข้อความกฎระเบียบด้วยข้อความกระชับ เข้าใจง่าย และติดประกาศแจ้งให้นักเรียนครูท่านอื่น และผู้ปกครองได้รับทราบ

การสร้างวินัยเชิงบวก 1) ทำให้นักเรียนยอมรับว่าอะไรก่อนหลัง เช่น ทำงานเสร็จแล้วไปเล่นได้เลย 2) ให้ความสำคัญทำให้นักเรียนรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนสำคัญในสังคม มอบหน้าที่ให้รับผิดชอบ และชื่นชมนักเรียนบ้างเป็นบางครั้ง

การเลือกกลยุทธ์การสอนของครูผู้สอน 1) จัดลำดับเนื้อหาในการสอนให้เหมาะสมเรียงลำดับความยากง่าย เชื่อมโยงเนื้อหาบทเรียนและยังต้องใช้เวลาในการสอนพอเหมาะกับช่วงวัยของนักเรียน 2) จัดลำดับเนื้อหาในการสอนให้เหมาะสม เรียงลำดับความยากง่าย เชื่อมโยงเนื้อหาบทเรียนและยังต้องใช้เวลาในการสอนพอเหมาะกับช่วงวัยของนักเรียน 3) วิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคลว่าแต่ละคนมีประสบการณ์ภูมิหลังเป็นมาอย่างไร จดร่วมกันหรือแตกต่างกัน

3. นำเสนอแนวทางการจัดการชั้นเรียนตามหลักสัปปายะ 4 ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง

แนวทางการจัดการชั้นเรียนตามหลักสัปปายะ 4 ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง สามารถสรุปและนำเสนอเป็นรายชื่อได้ ดังนี้

ด้านอวาสัปปายะ มีแนวทางการจัดชั้นเรียน ดังนี้

1. มีการจัดชั้นเรียนมีความปลอดภัย จัดชั้นเรียนให้มีบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม สะอาดและมีความสวยงามอีกทั้งมีพื้นที่ส่วนตัว 2. โรงเรียนจะต้องมีเครื่องดับเพลิง ท่อน้ำต้องปิด การใช้ อุปกรณ์ต้องเก็บให้เป็นที่ การขึ้นลงบันไดชิดซ้าย หรือขวาด้านใดด้านหนึ่ง มีการซ่อมกิจกรรมที่อาจเกิดขึ้นในสถานศึกษา เช่น การซ่อมหนีไฟไหม้ 3. มีการปรับปรุงแก้ไข อาคาร ห้องน้ำ ห้องเรียนห้องปฏิบัติการต่าง ๆ 4. มีการซ่อมแซมเปลี่ยนสายไฟฟ้าที่ชำรุด 5. มีการซ่อมสถานการณ์จำลอง เช่น การอพยพหนีไฟ หรือการเกิดภัยธรรมชาติ 6. มีการจัดให้มีถังดับเพลิงที่ใช้งานได้จริง 7. จัดทำคู่มือ เผยแพร่ไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียน

ด้านอาหารสัปปายะ มีแนวทางการจัดชั้นเรียนดังนี้

1. ร้านค้าสวัสดิการผู้ประกอบการมีความยุติธรรมในการขายสินค้าให้นักเรียน
2. การจัดโรงอาหารสะอาด อาหารสะอาด มีน้ำดื่มสะอาด โต๊ะ เก้าอี้ ที่นั่งเพียงพอและแสงสว่างเพียงพอ

ด้านบุคคลสัปปายะ มีแนวทางการจัดชั้นเรียนดังนี้

การสร้างแรงจูงใจและปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน

1. ครูส่งเสริมให้นักเรียน ได้แสดงความสามารถนำผลงานนักเรียนเสนอไว้ที่ห้องเรียนหรือป้ายประชาสัมพันธ์ ประกาศนียบัตรมอบรางวัลผู้ที่มีผลงานโดดเด่น

2. ครูใช้การสื่อสารที่เป็นมิตรแก่นักเรียน ให้นักเรียนรู้สึกเป็นกันเอง และมีการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของผู้เรียน

การเลือกกลยุทธ์การสอนของครูผู้สอน

1. ครูแต่ละคนนำเสนอเทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิธีการสอน

2. ลดบทบาทครูให้เป็นผู้อำนวยความสะดวก ผู้ช่วยในการทำกิจกรรมแทนผู้สอน

3. ใช้เทคนิคการถามตอบกระตุ้นให้นักเรียนตื่นตัวตลอดเวลาโดยการให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ

การสร้างวินัยเชิงบวก

1. หลีกเลี่ยงเบนพฤติกรรม เช่น เด็กเคาะโต๊ะก็ให้เด็กทำอย่างอื่นที่ไม่สามารถเคาะโต๊ะเรียนได้ ไม่ควรใช้คำว่าหยุด

2. หลีกเลี่ยงให้ทางเลือกเชิงบวกไม่มีใครชอบให้ใครมาสั่งหรือบังคับโดยให้ทางเลือก 2 ทาง ซึ่งจะทำให้เด็กคิดเป็นและเป็นการฝึกทักษะให้เด็กนักเรียนกล้าตัดสินใจ มีความคิดยืดหยุ่น ใช้ชีวิตกับสิ่งที่อยู่ได้ และใช้สถานการณ์ให้นักเรียนชอบในสิ่งที่ตนเองเลือก

ด้านธรรมสัปายะ มีแนวทางการจัดชั้นเรียนดังนี้

การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้

1. ครูถ่ายทอดการเรียนการสอน ปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรม

2. โรงเรียนส่งเสริมสิ่งแวดล้อมมีครูที่เกี่ยวข้องไปจัดนิทรรศการ

การกำหนดกฎระเบียบและแนวปฏิบัติในชั้นเรียน

1. กำหนดกฎระเบียบ กติกา และวิธีปฏิบัติในชั้นเรียนที่เหมาะสมและชัดเจน และทำความเข้าใจกับนักเรียนทุกคนให้เข้าใจ

2. เขียนข้อความกฎระเบียบด้วยข้อความกระชับ เข้าใจง่าย และติดประกาศแจ้งให้นักเรียนครูท่านอื่น และผู้ปกครองได้รับทราบ

การสร้างวินัยเชิงบวก

1. ทำให้นักเรียนยอมรับว่าอะไรก่อนหลัง เช่น ทำงานเสร็จแล้วไปเล่นได้เลย

2. ให้ความสำคัญทำให้นักเรียนรู้สึกว่าคุณค่าตนเองมีส่วนสำคัญในสังคม มอบหน้าที่ให้รับผิดชอบและชื่นชมนักเรียนบ้างเป็นบางครั้ง

การเลือกกลยุทธ์การสอนของครูผู้สอน

1. จัดลำดับเนื้อหาในการสอนให้เหมาะสม เรียงลำดับความยากง่าย เชื่อมโยงเนื้อหาบทเรียนและยังต้องใช้เวลาในการสอนพอเหมาะกับช่วงวัยของนักเรียน

2. จัดลำดับเนื้อหาในการสอนให้เหมาะสม เรียงลำดับความยากง่าย เชื่อมโยงเนื้อหาบทเรียนและยังต้องใช้เวลาในการสอนพอเหมาะกับช่วงวัยของนักเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาการจัดการชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีสภาพปัญหาน้อยที่สุดได้แก่ ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ทั้งนี้เพราะว่าครูสามารถมี ประสบการณ์ และความสามารถในการจัดการห้องเรียนได้ตรงตามความรู้สึกรักของนักเรียนสอดคล้องกับ วชิราภรณ์ คำคล้าย (2551, หน้า 72-73) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาการจัดการชั้นเรียนของครูโรงเรียน เอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า การจัดการชั้นเรียนของ ครูผู้สอนโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ในด้านการจัดสิ่งแวดล้อมที่ เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านการดำเนินการสอนอย่างเป็นระบบ ด้านการจัดกิจกรรมให้นักเรียนประสบ ความสำเร็จ ด้านการสร้างวินัยในชั้นเรียน และด้านการคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ในภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับดี อีกทั้งยังสอดคล้องกับ สุภชัย จันปุม (2558, หน้า ง-ฉ) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนา ตัวชี้วัดห้องเรียนคุณภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาห้องเรียนคุณภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 และ 2. เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดห้องเรียนคุณภาพของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 พบว่า ตัวชี้วัดด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ 1) จัด สภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) จัดสภาพแวดล้อมภายนอก ห้องเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) จัดอุปกรณ์ภายในห้องเรียนอย่างเป็นระเบียบ 4) จัดมุมประสบการณ์ภายในห้องเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก 5) จัดระบบสาธารณูปโภคที่เหมาะสม และ 6) จัดอุปกรณ์กลางแจ้งอย่างเหมาะสมและปลอดภัย

ด้านการเลือกกลยุทธ์การสอนของผู้สอน พบว่า อันดับที่ 1 มีการดำเนินการสอนอย่างต่อเนื่องแต่ ละกิจกรรม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการชั้นเรียนมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากว่าครู ต้องมี ปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนและผู้ปกครองซึ่งจะทำให้การจัดการชั้นเรียน และกิจกรรมดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ สุภชัย จันปุม (2558) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวชี้วัดห้องเรียนคุณภาพของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า ด้านคุณภาพครู (เต็มเปี่ยมคุณภาพครู) มีตัวชี้วัดด้านคุณภาพครู ได้แก่ ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเด็กและผู้ปกครอง มีการวิเคราะห์เด็กเป็นรายบุคคล มีแผนการจัดประสบการณ์ที่ สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับความแตกต่าง ระหว่างบุคคล

ด้านการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก จากผลการวิจัยพบว่า ครูตั้งใจสอน เอาใจใส่ ดูแลนักเรียน อยู่ ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนจะต้องการความเป็นที่สนใจ ยอมรับของครูและเพื่อนร่วมชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สุภชัย จันปุม (2558) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวชี้วัดห้องเรียนคุณภาพของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการ ในการพัฒนาห้องเรียนคุณภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 และ 2. เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดห้องเรียนคุณภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เลย เขต 2 พบว่า ด้านคุณภาพครู (เต็มเปี่ยมคุณภาพครู) เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ที่ หลากหลาย สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน และยังสอดคล้องกับ Mullins (2001, หน้า 231) ได้ทำการศึกษาผลกระทบที่มีต่อครูและนักเรียนจากการไปศึกษานอกสถานที่โดยใช้พิพิธภัณฑ์ ทางธรรมชาติ ผลการศึกษาพบว่า การไปศึกษานอกสถานที่ ทำให้ครูและนักเรียนมีชีวิตใหม่และเกิด

แรงจูงใจ สำหรับอุปสรรคของการจัดการศึกษานอกสถานที่ คือ ครูผู้สอนจะปิดกั้นตนเอง เพราะกลัวการพานักเรียนไปนอกสถานที่และเขาเชื่อว่างานวิจัยเป็น แบบอย่างของการจัดการศึกษานอกสถานที่โดยใช้พิพิธภัณฑสถานธรรมชาติต่อไป

ด้านอawasสัปปายะ มีแนวทางการจัดชั้นเรียน ดังนี้ พบว่า มีการจัดชั้นเรียนมีความปลอดภัย จัดชั้นเรียนให้มีบรรยากาศดีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม สะอาดและมีความสวยงามอีกทั้งมีพื้นที่ส่วนตัว นับว่าเป็นแนวทางอันดับที่ 1 ในการจัดชั้นเรียน สอดคล้องกับ พระสมุห์วินิตย์ ธีรจิตโต (การะเกตุ) (2561) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารแหล่งเรียนรู้ตามหลักสัปปายะ 4 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้ตามหลักสัปปายะ 4 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้ตามหลักสัปปายะ 4 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมืองจังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้ตามหลักสัปปายะ 4 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ด้านอawasสัปปายะ (สบายการอยู่) โรงเรียนให้ความสนใจดูแลเกี่ยวกับแสงสว่างในห้องเรียนอยู่เสมอ และจะต้องมีอาคารที่ตั้งเหมาะสมและแข็งแรงปลอดภัย โดยเอื้อต่อการจัดการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

สถานศึกษาควรกำหนดให้ นำแนวทางการจัดการชั้นเรียนตามหลักสัปปายะ 4 กำหนดเป็นนโยบายให้ครูนำหลักสัปปายะ 4 คือด้านอawasสัปปายะ ด้านอาหารสัปปายะ ด้านบุคคลสัปปายะ ด้านธรรมสัปปายะ และไปเป็นแนวทางการจัดการชั้นเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการนำไปปฏิบัติ

1. สถานศึกษาควรกำหนดนำไปปฏิบัติ โดยการมีกิจกรรมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเชื่อมั่นในอำนาจความสามารถภายในตนเอง มีกิจกรรมสร้างความนับถือให้แต่ตนเองและผู้อื่น ควรมีการทำความเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อให้นักเรียนสามารถเข้ากับคนอื่นได้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- นเรศ บุญช่วย. (2555). แผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่เหมาะสมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา .หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี.
- พระสมุห์วินิตย์ ธีรจิตโต (การะเกตุ). (2561). การบริหารแหล่งเรียนรู้ตามหลักสัปปายะ 4 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ. ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วรารณณ์ รักวิจัย. (2562). การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ (Learning environment). วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์, 2(3) : 25-31.

Mullins, Joice A. (2001). **How field trips in natural areas associated with museums.** Arboreta and Aquaria impact the educational experiences of teachers and students. Ph.D. Dissertation. The University of Southern Mississippi.